

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

DƯƠNG QUANG HÙNG

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ
CHƯƠNG TRÌNH 135 TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN VĂN CHẤN, TỈNH YÊN BÁI**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

DƯƠNG QUANG HÙNG

**GIẢI PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ
CHƯƠNG TRÌNH 135 TRÊN ĐỊA BÀN
HUYỆN VĂN CHẤN, TỈNH YÊN BÁI**

Ngành: Kinh tế nông nghiệp

Mã số: 8620115

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. Dương Văn Sơn

THÁI NGUYÊN - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan tất cả các số liệu, kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là hoàn toàn trung thực và chưa được công bố trong bất kỳ công trình nào khác. Mọi trích dẫn trong luận văn đã được ghi rõ nguồn gốc.

Tôi xin chịu trách nhiệm trước hội đồng chấm luận văn, trước Nhà trường và phòng Đào tạo về các thông tin, số liệu trong đề tài luận văn này.

Tác giả luận văn

Dương Quang Hưng

LỜI CẢM ƠN

Trong thời gian thực tập và nghiên cứu tại huyện Văn Chấn tỉnh Yên Bái, tôi đã hoàn thành xong đề tài luận văn cao học của mình. Để có được kết quả này, ngoài sự nỗ lực của bản thân, tôi luôn nhận được sự giúp đỡ chu đáo, tận tình của nhà trường, các cơ quan, thầy cô, gia đình và bạn bè. Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn chân thành tới:

Ban Giám hiệu Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên, Phòng Đào tạo cùng toàn thể các Thầy, Cô đã tận tụy giúp đỡ tôi trong suốt thời gian học tập cũng như thời gian hoàn thành luận văn tốt nghiệp. Đặc biệt, tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới thầy giáo hướng dẫn PGS.TS Dương Văn Sơn đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn tôi trong quá trình thực hiện thiết kế nghiên cứu, phân tích số liệu và hoàn thành luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn sự giúp đỡ của Ủy ban nhân dân huyện Văn Chấn; Phòng Dân tộc huyện Văn Chấn; Ban quản lý đầu tư Xây dựng huyện Văn Chấn; Phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Văn Chấn; Phòng Lao động Thương binh và Xã hội huyện Văn Chấn; các xã nghiên cứu, ... đã tạo điều kiện cho tôi hoàn thành đề tài luận văn này.

Với trình độ và thời gian có hạn, do đó bản luận văn của tôi không thể tránh khỏi những sai sót. Vì vậy tôi rất mong nhận được sự đóng góp tham gia ý kiến của thầy cô để bản đề tài của tôi được hoàn thiện hơn.

Tôi xin chân thành cảm ơn!

Thái Nguyên, tháng 03 năm 2019

Học viên

Dương Quang Hưng

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC.....	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC CÁC BẢNG, HÌNH.....	vi
TRÍCH YẾU LUẬN VĂN.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn của đề tài	4
Chương 1: CƠ SỞ KHOA HỌC CỦA ĐỀ TÀI	5
1.1. Cơ sở lý luận của đề tài	5
1.1.2. Chương trình 135	6
1.1.3. Chương trình 135 và xóa đói giảm nghèo.....	11
1.2. Cơ sở thực tiễn	12
1.2.1. Kinh nghiệm thực hiện chương trình 135 ở một số địa phương	12
1.2.2. Một số nghiên cứu có liên quan	20
1.2.3. Bài học kinh nghiệm thực hiện chương trình 135 huyện Văn Chấn.....	23
Chương 2: ĐẶC ĐIỂM ĐỊA BÀN VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	26
2.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	26
2.1.1. Điều kiện tự nhiên.....	26
2.1.2. Điều kiện kinh tế-xã hội.....	27
2.2. Nội dung nghiên cứu.....	28
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	29
2.3.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	29
2.3.2. Phương pháp xử lý phân tích số liệu.....	32
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	32

Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN	34
3.1. Tổ chức thực hiện chương trình 135 huyện Văn Chấn.....	34
3.1.1. Quyết định thành lập và hoạt động của bộ máy chỉ đạo, điều hành.....	34
3.1.2. Công tác tuyên truyền và kiểm tra giám sát chương trình 135.....	41
3.2. Kết quả thực hiện chương trình 135 huyện Văn Chấn.....	42
3.2.1. Hỗ trợ phát triển sản xuất.....	42
3.2.2. Hỗ trợ đầu tư cơ sở hạ tầng.....	46
3.3. Một số đánh giá chương trình 135 huyện Văn Chấn.....	49
3.3.1. Đánh giá tổng hợp kết quả thực hiện chương trình 135 huyện Văn Chấn.....	49
3.3.2. Đánh giá của cán bộ huyện, xã và hộ dân hưởng lợi về chương trình 135.....	54
3.3.3. Thu nhập của hộ gia đình hưởng lợi từ chương trình 135.....	65
3.4. Hạn chế, khó khăn và yếu tố ảnh hưởng đến chương trình 135 huyện Văn Chấn.....	68
3.4.1. Hạn chế trong quản lý và thực hiện chương trình 135 huyện Văn Chấn.....	68
3.4.2. Nguyên nhân của những hạn chế trong quản lý và thực hiện chương trình 135 huyện Văn Chấn.....	73
3.4.3. Khó khăn và yếu tố ảnh hưởng đến chương trình 135 huyện Văn Chấn.....	78
3.5. Giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả chương trình 135, góp phần giảm nghèo và phát triển kinh tế xã hội đối với địa bàn huyện miền núi Văn Chấn.....	80
3.5.1. Nhóm giải pháp đối với từng nhiệm vụ cụ thể của chương trình 135 đến năm 2020 và các năm tiếp theo.....	80
3.5.2. Giải pháp đối với đối tượng thụ hưởng chương trình 135.....	90
3.5.3. Nhóm giải pháp nhằm khắc phục những hạn chế trong quá trình thực hiện chương trình 135 tại huyện Văn Chấn.....	92
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	97
1. Kết luận.....	97
2. Khuyến nghị.....	98
TÀI LIỆU THAM KHẢO	100
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BCĐ-BĐT	: Ban chỉ đạo - Ban Dân tộc
CSHT	: Cơ sở hạ tầng
CT135	: Chương trình 135
ĐBKk	: Đặc biệt khó khăn
GNBV	: Giảm nghèo bền vững
KT-KT	: Kinh tế kỹ thuật
KT-XH	: Kinh tế - xã hội
NĐ-CP	: Nghị định Chính phủ
Nxb	: Nhà xuất bản
QĐ-TTg	: Quyết định Thủ tướng
TTLT-KH&ĐT	: Thông tư liên tịch Bộ Kế hoạch Đầu tư
UBND	: Ủy ban Dân tộc
UBND-VP135	: Ủy ban Dân tộc - Văn phòng 135
UBND	: Ủy ban nhân dân
UBTUMTTQVN-BTC	: Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, Bộ Tài chính
XĐGN	: Xóa đói giảm nghèo

DANH MỤC CÁC BẢNG, HÌNH

Bảng

Bảng 2.1.	Cán bộ huyện, xã được điều tra phân theo trình độ	30
Bảng 2.2.	Hộ hưởng lợi được điều tra phân theo đơn vị hành chính.....	31
Bảng 3.1.	Hỗ trợ sản xuất chương trình 135 huyện Văn Chấn.....	43
Bảng 3.2.	Xây dựng cơ sở hạ tầng chương trình 135 huyện Văn Chấn	47
Bảng 3.3.	Nguồn lực hỗ trợ Chương trình 135 huyện Văn Chấn.....	48
Bảng 3.4.a	Chỉ tiêu chung kết quả thực hiện CT 135 huyện Văn Chấn.....	50
Bảng 3.4.b.	Chỉ tiêu kết quả các thôn thực hiện CT 135 huyện Văn Chấn.....	51
Bảng 3.4.c.	Chỉ tiêu kết quả các xã thực hiện CT 135 huyện Văn Chấn	52
Bảng 3.5.	Hiểu biết của cán bộ huyện, xã về các dự án thuộc Chương trình 135	55
Bảng 3.6.	Đánh giá của cán bộ huyện, xã về hiệu quả CT135 và các dự án thuộc chương trình 135	56
Bảng 3.7.	Sự hiểu biết của người dân về dự án đầu tư thuộc CT135	57
Bảng 3.8.	Người dân đánh giá về hiệu quả chương trình 135 và các dự án thuộc Chương trình 135 huyện Văn Chấn (1).....	58
Bảng 3.9.	Người dân đánh giá hiệu quả dự án và hiệu quả các công trình đầu tư của dự án CSHT thuộc chương trình 135 huyện Văn Chấn (2).....	59
Bảng 3.10.	Người dân đánh giá hiệu quả các công trình đầu tư của dự án cơ sở hạ tầng thuộc chương trình 135 huyện Văn Chấn (3)	60
Bảng 3.11.	Người dân đánh giá hiệu quả các công trình đầu tư dự án cơ sở hạ tầng thuộc chương trình 135 huyện Văn Chấn (4).....	61
Bảng 3.12.	Người dân đánh giá khả năng phục vụ của các công trình đầu tư dự án cơ sở hạ tầng thuộc chương trình 135 huyện Văn Chấn (5)	62
Bảng 3.13.	Người dân đánh giá khả năng phục vụ của công trình đầu tư dự án CSHT và hiệu quả hỗ trợ dự án PTSX thuộc CT135 huyện Văn Chấn (6).....	63
Bảng 3.14.	Người dân đánh giá hiệu quả hỗ trợ dự án PTSX thuộc chương trình 135 huyện Văn Chấn (7).....	64

Bảng 3.15.	Người dân đánh giá hiệu quả hỗ trợ dự án PTSX thuộc chương trình 135 huyện Văn Chấn (8).....	65
Bảng 3.16.	Thu nhập hộ gia đình hưởng lợi năm 2012-2017.....	66
Bảng 3.17.	Thu nhập năm 2017.....	67
Bảng 3.18.	Một số yếu tố ảnh hưởng đến hiệu quả hoạt động của chương trình 135 huyện Văn Chấn.....	79

Hình

Hình 3.1.	Thu nhập (triệu đồng/năm) bình quân hộ qua các năm.....	67
Hình 3.2.	Thu nhập (triệu đồng) bình quân người/tháng	68

TRÍCH YẾU LUẬN VĂN

1. Mục đích nghiên cứu của đề tài

- Cập nhật và hệ thống hoá cơ sở lý luận và thực tiễn về chương trình 135 và tác động của Chương trình này trong giảm nghèo và phát triển kinh tế xã hội trên địa bàn nghiên cứu huyện Văn Chấn.

- Đánh giá những kết quả đã đạt được của chương trình 135 trên địa bàn huyện Văn Chấn giai đoạn 2013-2017.

- Đánh giá khó khăn, hạn chế và yếu tố ảnh hưởng đến quá trình thực hiện chương trình 135 huyện Văn Chấn.

- Đề xuất giải pháp nâng cao hiệu quả chương trình 135, góp phần giảm nghèo và phát triển kinh tế xã hội đối với địa bàn huyện miền núi Văn Chấn, tỉnh Yên Bái.

2. Phương pháp nghiên cứu

2.1. Phương pháp thu thập số liệu

2.1.1. Thu thập số liệu thứ cấp

2.1.2. Thu thập số liệu sơ cấp

a) Phỏng vấn bán cấu trúc

b) Điều tra phỏng vấn bằng phiếu điều tra

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Hạn chế trong quản lý và thực hiện chương trình 135 huyện Văn Chấn

3.1.1. Về mặt chế độ chính sách

a) Về phân bổ tài chính

b) Về nội dung chương trình 135

c) Về chính sách chỉ đạo thực hiện

3.1.2. Về công tác tổ chức thực hiện

3.1.3. Về đối tượng thụ hưởng của chương trình

3.2. Khó khăn và yếu tố ảnh hưởng đến chương trình 135 huyện Văn Chấn

- Nhiều công trình đòi hỏi nguồn vốn lớn do địa điểm đầu tư xa, chủ yếu vận chuyển bộ, mặc dù đã huy động vốn từ 2 - 3 năm để tiếp chi nhưng vẫn còn thiếu.